

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Dissertatio Philologica De Sepultura Josephi Patriarchae

**Carpzov, Johann Benedict
Ibbeken, Rudolph**

Lipsiae, 1697

§. IV

urn:nbn:de:bsz:31-10271

affervati corporis exportationem ex Ægypto religioſe à Moſe cum populo emigrante obſervatam narrat : וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת-עַצְמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ כִּי הִשְׁבַּע הַשָּׁבִיעַ אֲרֻכְבֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בְּקֹר וּפְקֹד אֱלֹהִים אִתְּכֶם וְהֶעֱלִיתֶם אֶת עַצְמוֹתַי מִזֶּה אֲתָכֶם : *Et sum-
ſit Moſe oſſa Joſephi ſecum; quia adſurando adſuraverat filios Iſrael
dicendo: Viſitando vos Deus viſitabit, & abducatis hinc oſſa mea vo-
biſcum. Tertius eſt Joſ XXIV, 32. qui reliquiarum iſtarum ex Ægy-
pto in Palæſtinam translatarum decentem humationem perſequitur, ut
ultima voluntati Patriarchæ plenè ſatiſfactum conſtet :* וְאַחַר-עַצְמוֹת :

וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת-עַצְמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ כִּי הִשְׁבַּע הַשָּׁבִיעַ אֲרֻכְבֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בְּקֹר וּפְקֹד אֱלֹהִים אִתְּכֶם וְהֶעֱלִיתֶם אֶת עַצְמוֹתַי מִזֶּה אֲתָכֶם : *Et oſſa Joſephi, que adduxerant filii Iſrael ex Ægypto, ſepeliverunt in
Sichem, in parte agri, quem emerat Jacob à filio Chamor patris Si-
chem, centum nummis, & ceſſit filiis Joſephi in poſſeſſionem.*

§. IV. Cæterum quoad *Grammaticam* nihil offert difficultatis hæctriga ſacrorum textuum in fortibus, niſi in unica voce loci primi *verſ. 27.* וַיִּיצֵר אֱלֹהִים אֶת-הָאָדָם לֵאמֹר וְכָתִיב וְקָרִי *Non reperitur amplius, atque uti ſcribitur, ita & legenda eſt.* Nempe anomalam plane docet eſſe, non tamen corrigendam, divinæ quippe inſpirationis, à qua non recedendum ſit. Quare crucem Grammaticis fixit, etiam Hebræorum doctiſſimis, de forma pariter & radice ambiguis. Audiamus ſententias. R. Aben Efra à *ישם* deducit, & ſententiã eorum, qui à *שום* deductam & paſſivam eſſe volunt, rejectã, imperſonaliter putat ſumendam, ſenſumque ſupplendum hoc modo: וַיִּישֵׁם בְּאָרְזָן שָׂם אוֹתוֹ אַחַר וְהִנֵּה הִשְׁרֵשׁ יֵשֵׁם עַל מִשְׁקָל וַיִּיצֵר וַיֵּאמֶר יוֹנָה הַמְדַקְדָּק כִּי הַחִירֹק תַּחַת שׂוֹרֵק וְהוּנָה רַחֲוֹק וַיִּיצֵר אֱלֹהִים אֶת-הָאָדָם לֵאמֹר וְכָתִיב וְקָרִי *Verbum וַיִּישֵׁם ſignificat idem, ac poſuit eum aliquis. Radix enim eſt יֵשֵׁם ad formam וַיִּיצֵר. Dicit quidem R. Jonas Grammaticus, Chirek pro Seburek poſitum eſſe; Sed longius hoc mihi videtur petiitum.* Contra R. Salomon ben Melech in *Michlal Joſphi* rejectã Aben Efra ſententiã à *שום* deducit: וַיִּישֵׁם שְׂרֵשֵׁת שׂוֹרֵק וּמִשְׁפָּטוֹ וַיִּישֵׁם וְכֵן פֶּתַח קֶטֶן תַּחַת פֶּתַח גָּדוֹל וְהַחִירֹק תַּמּוּרַת הַשׂוֹרֵק כְּמוֹ וּפֶתַחוֹ שְׁעָרֵיךְ תַּמּוּד : וַיֵּשׁ מִפְּרִשִׁים שֶׁהוּא עֵקֶד אַחַר

אחר שרשו ישם בפלס ויצק דם המכה מן יצק ופירושו וישם אותו
 המשיח בארון וכן ויאמר ליוסף חסר האומתו וזכן ובמכלל
 טוים. *Ordinarie deberet esse Radix verbi וישם והראשון נכון*
ויהי, sed ponitur hoc loco Segol pro Patach, & Chirek pro Schurek,
sicuti Jes. LX, 11. Alii aliter derivant, & radicem ejus faciunt ישם
secundum formam ויצק 1. Reg. XXII, 35. quod est ויצק, ut sensus sit: &
posuit eum, sc. ponens aliquis in arcâ, quomodo sensus supplendus etiam
in illo, Gen. XLIX, 1. & dixit ad Josephum; ubi etiam nulla fit mentio
ejus, qui dixerit, cujusmodi exempla passim occurrunt, & in libro Mi-
chlol citantur. Sed prior explicatio est preferenda. Quæ & R. Davidis
Kimchii est in Michlol fol. 131. è quo hoc suo more excerptit Aben Me-
lechus. Consentit Chassekumi ad h. l. fol. 47. וישם בארון וישם
כמו וישם ער משקל על בשר אדם לא ייסך
ad formam וישם Exod XXX, 32. Ad quem Exodi locum, ipse
Aben Esra non diffitetur convenientiam utriusque vocabuli, ex sen-
tentia R. Marini: אמר ר' פריטס כי ייסך כמו יוכך וכמו וישם בארון:
ויהי וישם וישם sicuti וישם sit pro וישם
Dicit R. Marinus, quod וישם sit pro וישם
Gen. L, 27. pro וישם ponitur. E Christianis cum Aben Esra sentit do-
ctissimus Mercerus Prælect. in Genes. h. l. fol. 747. Sed Kimchio & Aben
Melecho ad stipulantur Buxtorffius lib. I. Thes. Gramm. c. XXI. p. 231. &
Wafinuthus Hebr. Reflit. Reg. XXXVI. p. 170. quorum sententiam & nos
alteri præferimus.

§. V. Circa *Accentuationem* quoque unicam tantum Anomali-
 am, sed admodum alibi frequentem, observamus, in eodem loco *vers. 25.*
 cum Moses Josephum ad fratres suos dixisse scribit: *אנכי מת Ego mor-*
rior. Athnach enim ordinariè requirebat ante se servum *Munach*, Pro-
 nomen cum Participio actissime conjungentem, in ejus tamen locum
 præmittit Subdistinctivum suum *Tipbeha*, Regem Minorem; non qui-
 dem, ut plene præstet officium distingvendi, interim tamen celerem a-
 liàs per Servum vocis decursum quadantenus moretur, doceatque, Pro-
 nomen *אנכי Ego* cum gravitate quadam pronuncianum, utpote in
 quo sensus *ἐμψαλακῶδες* lateat. Qualem & in parallelo quoad Accen-
 tuationem, *Gen. XXXVII, 21.* observare est, cum Rubenum Moses di-
 cit fratrum de occidendo Josepho consilia audivisse, additque:
וַיִּצְלְחוּ מִיָּדוֹ & eripuit eum è manu eorum, ante Athnach itidem